

переробка м'яса здорових тварин із зони захисту, які не є інфікованими, але підлягають знищенню [6].

Висновки. 1. З моменту фіксації першого спалаху африканської чуми свиней в Україні у 2012 році збитки державного бюджету від поширення вірусу склали більш ніж 200 млн. грн.

2. Всього з початку 2012 року станом на 10 січня 2017 року в Україні було зареєстровано 181 випадок АЧС, з них 25 — у дикій фауні.

3. Головною причиною розповсюдження АЧС в Україні є відсутність контролю за переміщенням живих свиней та сировини.

4. Набула чинності нова інструкція щодо боротьби з АЧС.

5. В разі реалізації ефективної політики боротьби з розповсюдженням вірусу поширення хвороби можна подолати за 2 роки.

Література

1. Що таке АЧС і в чому її небезпека? [Електронний ресурс]: / Режим доступу до статті: <http://www.asf.vet.ua>.

2.Макаров В. В. Эпизоотологический метод исследования / В. В. Макаров, А. В. Святковский, В. А. Кузьмин, О. И. Сухарев. – СПб: Лань, 2009. – 224 с.

3. Общие убытки свиноводов из-за вируса АЧС в Украине оцениваются в 200 млн грн [Електронний ресурс]: / Режим доступу до статті: <http://ukrainianwall.com>.

4. Україна впорається з епідемією АЧС не раніше ніж через 2-3 роки – Держпродспоживслужба [Електронний ресурс]: / Режим доступу до статті: <https://economics.unian.ua>.

5. Карантин через АЧС діє в 13 областях [Електронний ресурс]: / Режим доступу до статті: <http://agravery.com>.

6. Набула чинності нова інструкція щодо боротьби з АЧС [Електронний ресурс]: / Режим доступу до статті: <http://agravery.com>.

Пивоварова І. В.

к.вет.н., асистент,

Одеський державний аграрний університет, м. Одеса

e-mail: irenu10@rambler.ru

МОНІТОРИНГ ГЕЛЬМІНТОЗІВ ТРАВНОГО КАНАЛУ КАЧОК РІЗНОГО ВІКУ

Актуальність проблеми. Гельмінтні захворювання свійської птиці спричиняють значне гальмування розвитку птахогосподарств, так як внаслідок гельмінтозів молодняк відстає в рості та розвитку, знижується вгодованість дорослих птахів, несучість яєць, племінна цінність. В більшості випадків качки уражаються кількома видами паразитів, внаслідок доступу до природних водойм та контакту з дикими птахами, тим самим створюються умови для поширення гельмінтозів. Гельмінти утворюють певні паразитарні асоціації, які можуть

змінюватися від умов утримання, віку птиці і сезону року. У зв'язку з цим, актуальними є моніторинг гельмінтозів травного каналу качок різного віку.

Матеріали і методи досліджень. Моніторинг гельмінтозів качок промислового стада проводили в господарствах різних форм власності і технологій утримання ПП «Нікомарівське» Ширяївського району, ФГ «Манько» Великомихайлівського району, Одеської області; ПП «Шелест» Миколаївського району, «Благодатненський Птахопром» Арбузинського району Миколаївської області) в залежності від віку, терміну експлуатації птиці та умов утримання. Збір гельмінтів проводили шляхом неповних гельмінтологічних розтинів 87 качок за методом акад. К.І. Скрябіна (1928) – було досліджено 158 зразків посліду від качок різних вікових груп з визначенням виду гельмінтів. При епізоотологічному обстеженні качкопоголів'я основними показниками були екстенсивність та інтенсивність інвазії (ЕІ, П), які визначали за результатами копроскопічних досліджень з використанням стандартизованого методу Г. А. Котельнікова і В. М. Хренова (1984).

Результати досліджень. Гельмінтокопрологічними дослідженнями та неповним гельмінтологічним розтином встановлено, що екстенсивність та інтенсивність інвазій змінювалися в залежності від віку птиці.

У каченят 2–3-х місячного віку трихостронгільоз не реєстрували, тоді як екстенсивність гангулетеракозу становила 32,9 % при П 7–9 екз./птицю, капіляріозу – 15,1 % та амідостомозу – 8,2 % з середньою П 2–5 екз./птицю.

У молодняка качок 4–6-ти місячного віку окрім вищезгаданих гельмінтозів реєстрували трихостронгільоз з ЕІ 6,5 %, проте найвищими були показники інвазування гангулетеракозом – 42,4 % з П від 32 до 36 екз./птицю та ураження амідостомозом на 14,1 %. У качок 8–10-ти місячного віку на досить високому рівні екстенсивності – 52,9 % залишалась гангулетеракозна інвазія, зростає до 25 % амідостомозна, до 17,6 % трихостронгільозна (табл. 1).

Таблиця 1.

Ураженість качок різного віку збудниками кишкових гельмінтозів (n=265)

Вік качок	Досл., гол	ЕІ, % / П, екз			
		А	Г	К	Т
2–3 міс.	53	8,2	32,9	15,1	-
		2-4	7-9	2-5	-
4–6 міс.	58	14,1	42,4	9,8	6,58
		5-6	32-36	5-7	2-6
8–10 міс.	48	25	52,9	11,8	17,6
		2-3	27-30	6-8	5-9
10–12 міс.	36	11,9	40,7	13,6	32,2
		2-3	11-17	7-9	6-10
2-х річні	39	4,1	14,3	6,1	12,2
		1-2	5-7	2-5	4-6
3-х річні	31	5,6	13,9	5,6	19,4
		1-2	5-7	1-3	5-7

Примітка: А – амідостомоз, Г – гангулетеракоз, К – капіляріоз, Т – трихостронгільоз

У качок 10–12-ти місячного віку екстенсивність амідостомозу становила 11,9 %, гангулетеракозу – 40,7 %, капіляріозу – 13,6 % та найвищою була екстенсивність трихостронгільозу – 32,2 %, який уражав сліпі і тонкі кишки.

Слід зазначити, що у качок 2-х і 3-х річного віку суттєво зменшилися показники екстенсивності та інтенсивності інвазій. У качок цієї вікової групи продовжував домінувати гангулетеракоз на рівні 14,3–13,9 % з II 5–7 екз./птицю та трихостронгільоз з EI 12,2 та 19,4 % при II від 4 до 7 екз.

Висновки. 1. Ураженість качок гельмінтами реєстрували з 4–6-ти місячного віку з найвищими показниками екстенсивності амідостомозу – 25 %, гангулетеракозу – 52,9 % серед качок у віці 8–10 міс., капіляріозу – 13,6 % та трихостронгільозу – 32,2 % у 10–12-ти місячному віці.

2. Найвищий показник ураження племінних качок 2–3-х річного віку був гангулетеракозом від 14,3 до 13,9 % з середньою II 5–7 екз./птицю та трихостронгільозом – 12,2–19,4 %.

Література

1. Богач, М. В. Теоретичні аспекти поширення гельмінтозів домашньої птиці на півдні України у зв'язку з глобальною зміною клімату [Текст] / М. В. Богач // Ветеринарна медицина : міжвід. темат. наук. зб. – Харків, 2009. – №92. – С. 56–59.

2. Мигачева, Л.Д. Гангулетеракидоз гусей и уток [Текст] / Л.Д. Мигачева // Ветеринария. – 1981. – № 10. – С. 40–42.

3. Скрябин, К.И. Метод полных гельминтологических вскрытий позвоночных, включая и человека [Текст] / К.И. Скрябин. – М.: Изд-во МГУ, 1928.

4. Дахно, І. С. Атлас гельмінтів тварин [Текст] / І. С. Дахно, А. В. Березовський, В. Ф. Галат та ін. – К. : Ветінформ, 2001. – 118 с.

Хіцька О. А.

к.вет.н., доцент

Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква

e-mail: o.hitska@gmail.com

ОЦІНКА ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ М'ЯСА КАЧОК-БРОЙЛЕРІВ

Актуальність проблеми. Як показав аналіз численних джерел літератури [1–2], галузь птахівництва в Україні інтенсивно розвивається в останні роки і є досить перспективною. Разом з тим промислове вирощування качок зменшується. Хоча продукція качківництва є затребуваною як на вітчизняному, так і зарубіжному ринках [3–5].

Матеріали і методи досліджень. Матеріалом для дослідження було м'ясо качок-мулардів та бройлерних пекінських качок (крос «Star-53 Н.У.»).